

La bandera

«I no saben que un núvol d'estiu, blanc, lliscant pel cel blau, és la nostra bandera; que en un dia clar, un tossal cobert de neu i el firmament servint-li de fons, són els nostres colors que resplendeixen; que la vela d'una barca, brillant ben lluny per sobre les ones, és la nostra bandera aixecada.»

Juhani Aho.
(«La Bandera de Finlàndia»)

Oh! any nou que arribes, freturem en tu la deu inesgotable d'amor a la Pàtria! Què hi fa que ja tinguem un any més si la nostra exaltació patriòtica ens fa esdevenir sempre joves? No som enlloc encara; però ja hem lliurat batalles. Hem lliurat les pitjors batalles en què pot participar un patriota. És cent voltes preferible la lluita franca, front a front de l'enemic, que el treball obscur i imprecís dels començaments. Hem vist l'amic desertar dels rengles. Hem vist el traïdor vendre's impunement la Pàtria i lliurar-la a l'enemic. Hem vist l'aplanament, la fe que es perdia, el desengany que s'encampava. Però una il·lusió, una dolça i esperançadora il·lusió de la bandera. En realitat, la millor bandera distintiva d'un poble és la llengua. Però, confessem que l'amor mateix a la nostra llengua no hauria fet el miracle. En les hores difícils, depriments, la muntanya sota el cel blau, ens encomanava a l'ànima la pura il·lusió de la bandera; i quan vivíem les hores enutjoses de la farsa política, i allunyàvem els ulls i el pensament a un més enllà ideal, retornava a nosaltres la pura il·lusió de la bandera.

Daniel Cardona

La nostra bandera és el Déu-vos-guard del caminant que en catalana parla us saluda; és la màgica melodia del gran Pep Ventura, que ella sola és ja una afirmació nacionalista; és la rella que solca la terra erma, i el martelleig a les encluses trencant la quietor, que demostren l'esperit treballador i actiu de la raça.

No. La nostra bandera no havia caigut. Per què havia de caure? Per què havia d'ésser batuda per enemics i traïdors, si ella era l'encarnació veritable de l'esperit català?

Jamai la veritable bandera nacional dels catalans podia ésser una bandera política. No. La bandera catalana no pot ésser altra cosa que l'esperit de la terra nostra mateixa. És la cançó del vent al bell mig de la pineda; és el remoreig de les ones en dolç col·loqui amb la terra; és el parpelleig dels estels en les nits llargues i serenes. És l'aigua que baixa timbes avall, que si hom volgués desviar-la tornaria a davallar per les mateixes entranyes de la terra. Per això tots els pobles encarnen en llur bandera tot l'esperit i tota l'ànima de la raça! Per això una bandera espetegant al vent, enmig del llampegueig de les baionetes mou la voluntat dels exèrcits.

La nostra bandera és el Déu-vos-guard del caminant que en catalana parla us saluda; és la màgica melodia del gran Pep Ventura, que ella sola és ja una afirmació nacionalista; és la rella que solca la terra erma, i el martelleig a les encluses trencant la quietor, que demostren l'esperit treballador

i actiu de la raça. Però més que tot i per damunt de tot, és, la nostra bandera, el recull d'un gran anhel i d'un pregon sentiment que ha esdevingut inseparable amb les qualitats ètniques de la raça. Per damunt de tot, és llibertat. I ara, mans exòtiques volen vestir la joventut nostra a faisó d'altres pobles.

Camises negres s'ha dit? I ca! Verd fosc!, verd fosc de la muntanya, verd fosc dels oliverars, verd fosc dels pins; verd fosc de la mar mediterrània.

Verd fosc, que no es destaca llampant en l'hora de la lluita; verd fosc que no serveix per parades i aires marcial; verd fosc com el brossam de la torrentada; verd fosc, com és el fons de l'aigua transparent que salta reguerot avall...

Verd fosc, com eren les banderes de combat de l'alt Rei En Jaume. Verd fosc, d'acord amb la terra, agafats a la terra i per la terra.

Roma és la mare de la raça llatina. Però Roma no s'ha vestit de negre per la seva llibertat. Roma ha estès son negre vel damunt els pits de la seva raça per ofegar els clams dels seus esclaus mateixos.

No. Catalunya no seguirà aquest camí. Si Roma és la mare de la raça llatina, Catalunya és la mare de la llibertat, és la llibertat mateixa.

Abans que la República del Terror, la República Catalana de 1641; abans que les teories marxistes de la Internacional de 1848, la guerra dels remences, veritable fet social. Contra Roma s'aixecà Indíbil, com contra Espanya s'aixecà Pau Claris. Volem, els catalans, ésser lliures; no subjugats. Ni la bandera negra de Roma, ni la roja de Moscou. Per bandera, la nostra, gloriosa en les gestes resplendents de la Nacionalitat Catalana i heroica i digna fins en l'esclavitud mateixa.

Nosaltres no concebem el patriota per la color de la camisa que porta. Nosaltres volem el patriota posseït d'aquella dignitat i fortitud nacional en la qual s'estrellen tots els embats de l'enemic. Però si les circumstàncies fan que Catalunya segueixi el corrent bèl·lic i fins aventurer que informa aquestes reaccions nacionals que experimenten els vells estats d'Europa, Catalunya, la joventut catalana, no es vestirà, no pot, no s'ha de vestir de negre sense fer mancament a la tradició de la raça.

Fidels a aquesta tradició, i en recomençar la lluita en aquest any nou que arriba, renovem sota els plecs sagrats la fe ferma, la fe incommovible, la fe miraculosa, d'ésser patriotes abnegats, d'ésser patriotes purs; i fem la prometença de treure-la per sempre més, d'enmig dels cants elegíacs, i de les taules electorals i dur-la a la victòria definitiva. *Laus Catalonia.*

Daniel Cardona i Civit

La Batalla, decenni de 1920